

Flexibelt deltagande

Under 2023 deltog nio föreningar i ett projekt där de provade erbjuda någon form av flexibelt deltagande i deras barn- och ungdomsverksamhet. Föreningarna erbjöd verksamhet med olika innehåll från alla simidrotter med allt från siminläring till träningsgrupper. Föreningarna som deltog hade olika syften och mål för sina projekt. En del föreningar erbjöd sina befintliga medlemmar fler träningstillfällen att välja mellan för att underlätta deltagande. Andra föreningar valde att starta upp en ny verksamhet inom simidrotten där alla som ville kunde delta.

Alla föreningar som deltog är överens om att flexibilitet och möjligheten till att inte behöva binda upp sig skapar möjligheter för fler barn och ungdomar att kunna delta i simidrott. Sammanfattningsvis är resultatet av projektet mycket positivt.

Anmälan

Fyra olika anmälningssätt till föreningens aktiviteter har testats.

1. Anmälan till en period på ett antal veckor där de aktiva deltar på de träningstillfällen de vill och kan under perioden. De fördelar föreningarna sett med denna anmälningssätt är att de fått en överblick över maxantalet deltagare samt vilka nivåer det finns i gruppen. Några föreningar har uttryckt att det varit svårt att förutse hur många deltagare som kommer närvara på varje enskilt träningstillfälle. Det har försvårat ledartillsättningen. Deltagarna upplevde att det var positivt att få möjligheten till att fritt välja antalet träningar som de ville delta på.
2. Drop in. Denna anmälningssätt ökade flexibiliteten för deltagarna att närvara på de träningstillfällen som passar dem, utan att de behövde göra någon form av förinmälan. Många föreningar som erbjöd drop in fick flera nya medlemmar. Ledarna behövde en tydlig grundplanering som lätt kunde nivåanpassas eftersom det var först när träningen började som det visade sig vilka och hur många som skulle delta vid varje tillfälle.
3. Förinmälan inför alla träningstillfällen via mail eller på hemsidan. Många föreningarna tyckte att denna metod underlättade mycket. Ledarna kunde på förhand se antalet bokningar samt vilka deltagare som förväntades delta. Deltagarna behövde därmed planera sitt deltagande med viss framförhållning men upplevelsen är att det fungerade bra. Några föreningar tyckte detta var en bra metod att kombinera med drop in.
4. Klippkort. Klippkorten gällde under en längre period och deltagarna kunde välja att delta på de träningar de önskade under den givna perioden. Ledarna fick en viss överblick över vilka deltagare som köpt klippkort och vilket innebar viss kännedom om gruppen för att skapa en planering inför träningarna. Det krävdes ett administrativt arbete av föreningen för att använda sig av klippkort. Denna metod genererade flera nya medlemmar till föreningen.

Avgift

De deltagande föreningarna har testat olika betalningsmetoder.

- Hälften av föreningarna valde att ta betalt för en period, där de erbjudit befintliga och/eller nya medlemmar att vara med på valfritt antal träningar som erbjudits. Fördelarna med den här metoden innebar fast inkomst för perioden, mindre administrativt arbete med anmälan och samtidigt flexibilitet för deltagarna.
- Flera föreningarna valde att inte ta någon deltagaravgift utöver medlemskapen eller inträdeskostnaderna då övriga kostnader kunde täckas med projektmedel. De flesta föreningar fick en positiv effekt. En förening fick den önskade effekten i form av högt deltagande i början men efter några tillfällen minskade antalet deltagare markant. Anledningen till detta tror föreningen är att om deltagarna inte betalar är det lättare för dem att välja bort träningen.
- Några föreningar lät deltagarna betala per träningstillfälle. För de aktiva som endast deltog vid några enstaka tillfällen blev det billigare än att betala för en hel period, men för de aktiva som deltog vid många träningstillfällen blev kostnaden högre jämfört med en terminsavgift eller liknande. Nackdelen med denna metod är att inkomsten till föreningen är svår att förutse och varierar beroende på hur många som deltar.

Marknadsföring

Det mest övergripande tipset från föreningarna som genomfört projektet är att lägga ner mer tid på att marknadsföra projektet, speciellt om målet är att få fler nya medlemmar. Det kräver tid och engagemang att lansera en ny aktivitet. Många föreningar upplever också att det är viktigt att marknadsföra verksamheten i olika kanaler som exempelvis på sociala medier och hemsidor, på anslagstavlor och eventuellt i andra lokala tidningar eller kanaler.

Deltagandet

Hälften av de deltagande föreningarna upplevde att deltagarantalet var relativt jämnt fördelat över de träningstillfällen som erbjöds. Den andra hälften av föreningarna tyckte att deltagarantalet var relativt ojämnt och följde skollov, väder och semestrar. Många av de föreningar som genomförde projektet under sommartid i utomhusbassänger, beskrev att vädret hade en stor påverkan kring antalet deltagare per träningstillfälle. Dagar med sämre väder minskade deltagandet markant jämfört med varma och soliga dagar. Flera föreningar upplevde att när de erbjöd träningstillfällen med annan typ av träningsinnehåll till skillnad från ordinarie träningar, så var dessa särskilt populära. De som erbjöd träning för alla, både befintliga och nya medlemmar, fick högst deltagarantal och de upplever att de fick positiva sociala effekter i gruppen som exempelvis bra sammanhållning.

Flera nämner utmaningar med att få ihop vardagen med skola, fritid och andra idrotter som ett hinder mot deltagande i simidrottsverksamhet. En förening skrev följande:

“låt barn och ungdomar välja vilka träningstillfällen de kan och vill gå på. Det skapar fler förutsättningar för en hälsosammare livsstil. Kunna delta på deras villkor och tider som passar underlättar för dem själva och kan leda till mindre stress”.

Resultat

Samtliga föreningar som hade målsättningen *“öka antalet aktiva i föreningen”* har uppnått målet, men i olika stor utsträckning. För några av föreningarna var deltagandet ojämnt och inte lika högt som deras vision. De tror en av anledningarna kan vara att de inte lagt tillräckligt mycket tid på att marknadsföra projektet. Det kan krävas att verksamheten erbjuds vid ett flertal tillfällen för att den ska bli etablerad och nå ut till alla potentiella deltagare.

De föreningar som deltog i projektet fick mycket positiva effekter och samtliga kommer fortsätta att bedriva den nya verksamheten. Flera föreningar kommer dessutom försöka få in mer flexibilitet i deras andra verksamheter. De uppmanar andra föreningar att tänka mer nytt och flexibelt för att nå fler medlemmar. En förening beskriver projektet som *“ett stort kliv framåt med många positiva erfarenheter”*. En annan skrev: *“man gör rätt och man gör fel men man gör i alla fall något och man lär sig så mycket på det”*.

Den flexibla verksamheten kräver att ledarna är flexibla och har en bra grundplanering som går lätt att justera på plats utifrån gruppens förutsättningar. Det är särskilt viktigt när gruppen består av aktiva i olika åldrar och på olika nivåer, samt när ingen föransmälan krävs. En slutsats är därför att det kan vara fördelaktigt att det finns någon ledare med viss erfarenhet som kan vara behjälplig vid denna typ av verksamhet.

Samtliga föreningar rekommenderar alla föreningar att testa bedriva verksamhet med flexibelt deltagande. Att våga tänka nytt och gå utanför trygghetszonen. Föreningarna vill även ge följande tips:

- Använd kallelsefunktionen på hemsidan, om sådan finns, för att påminna medlemmar om när det är träningstillfälle.
- Var tydlig med vilken nivå gruppen är anpassad till samt vilka mål de strävar efter. Det upplevs viktigt både för deltagarna och för ledarna.
- Genomför flexibla träningar i anslutning till annan verksamhet för att skapa större förutsättningar för att delta. Det kan innebära att erbjuda verksamhet för vuxna och barn samtidigt, så att barn och föräldrar kan träna samma tid.
- Samarbeta med föreningarna i närheten för att utöka möjligheterna för de aktiva att träna fler dagar och i synnerhet för att ge de aktiva möjlighet att träna olika simidrotter.